

بهش: جوگرافیا

کۆلیژ: ئاداب

زانکۆ: سهلاحه‌دین / هه‌ولێر

بابهت : جوگرافیای عێراق

په‌رتووکی کۆرس – قۆناغی سییه‌م – کۆرسی یه‌که‌م

ناوی مامۆستا : م.ی خوله‌ حمه‌رشید عمر

سالی خویندن: 2023-2024

په‌رتووکی کۆرس Course Book

جوگرافیای عێراق	1. ناوی کۆرس
خه‌وله‌ حمه‌رشید عمر	2. ناوی مامۆستای به‌ر پ‌رس
جوگرافیا/ئاداب	3. به‌ش/ کۆلیژ
نیمیل Khawlah.omer@su.edu.krd ژماره‌ی ته‌له‌فۆن: 0750 4959284	4. په‌یه‌ندی
3	5. یه‌که‌ی خویندن (به‌ سه‌عات) له‌ هه‌فته‌یه‌ک
سی پۆژ	6. ژماره‌ی کارکردن
	7. کۆدی کۆرس
/https://academics.su.edu.krd/khawlah	8. پ‌روفایه‌لی مامۆستا
ناوچه‌ی چیاپی. ناوچه‌ی نیمچه‌ چیاپی. بانی پۆژئاوا.	9. وشه‌ سه‌ره‌کیه‌کان
<p>10. ناوه‌رۆکی گشتی کۆرس:</p> <ul style="list-style-type: none"> • گ‌رنگی خویندنی کۆرسه‌که (بابه‌ته‌که): گ‌رنگی بابه‌ته‌که له‌ وه‌دایه‌ که قوتابی ئاشنا ده‌کات به‌ جوگرافیای عێراقی فیدرال. • تیگه‌په‌شتی چه‌مکی سه‌ره‌کی کۆرسه‌که: له‌ پ‌یگه‌ی وشه‌ سه‌ره‌کیه‌کان و پ‌یکهاته‌ی ماده‌که‌وه قوتابی ده‌توانی‌ت له‌ وانه‌که باش بگات. 	
<p>11. ئامانجه‌کانی کۆرس</p> <p>یه‌که‌م: ئاشنابوونی قوتابیان به‌ جوگرافیای عێراق له‌ رووی پ‌یگه‌که‌یی و شوپ‌ین و چۆنیه‌تی دروستبوونی دووهم: خستنه‌ رووی سروشتی عێراق له‌ باکو‌ره‌وه تاوه‌کو باشور، له‌ پۆژئاواوه تاوه‌کو پۆژه‌ه‌لات، له‌گه‌ڵ ئاماژه‌کردن به‌و دیارده‌ سروشتیانیه‌ی که له‌ ناوچه‌ جیاوازه‌کاندا هه‌یه‌.</p>	

12. نەركەكانى قوتابى:

- 1- پېۋىستە لەسەر قوتابيان زانىارى پېۋىست كۆبەكەنەو لە ژېر رېنمايى مامۇستاي بابەتدا لەسەر لايەنە ھەمو جوړەكانى جوگرافىاي عىراق و كوۆسپ و تەگەرەكانى بەردەمى.
- 2- پېۋىستە قوتابى پېش ئەوئى بېتە ناو پۆل بابەتەكەى خوئندبېتەو و لەناو پۆلدا گفتوگۆ لەگەل مامۇستا و قوتابيانى ھاوپۆلدا بكات.
- 3- پېۋىستە قوتابى لە پۆلدا ئامادە بېت بۆ ئەوئى لە مادەكە باش تېبگات و ئامادەى ھەر تاقىكردنەوئىەكى لە ناكاو بېت.

13. رېگەى وانە ووتنەو :

- يەكەم: بەكارھېنانى تەختەى ناو پۆل.
- دووم: بەكارھېنانى داتاشۆ و لە رېگەى دروستكردنى سلايدى پېۋىست و نمايشكردنى.
- سېيەم: ناچاركردنى قوتابى بە بەشدارىكردن و ئەنجامدانى چالاكى تايبەت بە پىسۇرىەكە.

14. سېستەمى ھەلسەنگاندن :

تاقىكردنەو ھەكەن يان ئەزمونەكان: ئەنجامدانى تاقىكردنەوئى مانگانە، كوزىھەكان، بېر كرنەوئى رەخنەگرانە (پرىزەنتەيشن)، راپۆرت نووسىن، ووتار نووسىن يان ئامادەنەبوونى خوئندكار لە پۆلدا.

15. ئەنجامەكانى فېربوون :

ئەم بابەتە قوتابى توانادار دەكات كە لە رەوشى جوگرافى و ئابوورى عىراق باش تېبگات، ئەمەش يارمەتى دەدات كە لە بازارى كاردا ھەلى كارى بە ئاسانتر دەست بکەوئىت.

16. لىستى سەرچاوه

- جغرافىة العراق الطبعية والاقتصادية والبشرية، د. جاسم محمد خلف.
- جغرافىة العراق أرضاً وسكاناً وموارده الاقتصادية، د. خطاب صكر العاني.
- العراق الشمالي دراسة لنواحيه الطبيعية والبشرية، د. شاكر خصبك.
- الأسس الطبيعية لجغرافىة العراق، د. جاسم محمد خلف.
- جغرافىة العراق دراسة إقليمية، د. محمد أزهر السماك وآخرون.

<p>ناوی مامۆستای وانهبیژ</p>	<p>17. بابەتەکان</p>
<p>ناوی مامۆستا: م.ی.خوله حمەرشید عمر 3 کاتژمێر لە هەفتەیه کدا. 2023 - 2024</p>	<ul style="list-style-type: none"> • هەفتە یەكەم: پیگە عێراق (پیگە سترۆنۆمی سەبارەت بە وشکانی و ئاو). • هەفتە دووهم: شوینی عێراق سەبارەت بە نیشتمانی عەرەبی. • هەفتە سییەم: پیشکەوتنی جیۆلۆجی و کاریگەریەکانی لەسەر رووی عێراق. • هەفتە چوارەم: بەشەکانی رووی زەوی عێراق (ناوچە جیای پیچاوپیچی ئالۆز). • هەفتە پینجەم: ناوچە پیچاوپیچی سادە (نا ئالۆز). • هەفتە شەشەم: گرنترین دەشتەکانی ناوچە جیایی. • هەفتە حەوتەم: ناوچە نیمچە جیایی (ناوچە دەشتی شەپۆلاوی). • هەفتە هەشتەم: ناوچە دەشتی نیشتوو. • هەفتە نۆیەم: تایبەتمەندی بەشەکانی دەشتی نیشتوو. • هەفتە دەیەم: ناوچە بانی رۆژئاوا. • هەفتە یازدەم: بەشەکانی ناوچە بانی رۆژئاوا. • هەفتە دوازدەم: رەگەزەکانی ئاو و هەوا لە عێراق. • هەفتە سێزدەم: هەریەکانی ئاو و هەوا لە عێراق. • هەفتە چواردەم: جوورەکانی خاکی لە عێراق. • هەفتە پانزەم: چالاکی ئابووری لە عێراق (کشتوکاڵ لە عێراق).

18- تاقیکردنەو هەکان

پرسیاری یەكەم: هۆکاری هەزاری خاکی عێراق بە مادە ئێندامی و دەولەمەندی بە سوێری بۆ چی دەگەرێتەوه؟
 وەلام: هۆکارەکی دەگەرێتەوه بۆ فاکتەری سروشتی کە بریتیه لە بە هەلمبوونی ئاوی ئاودیاری و نیشتی خوی لە سەر رووی خاکەکە،
 هەرودها هۆکارەکی دەگەرێتەوه بۆ فاکتەری مرۆیی کەئەویش بریتیه لە خراپی ئاودانی بەروبوومەکان زیاتر لە پیداوێستی زەوی
 کشتوکالی پاشان کەئەکەبوونی خوی لەسەر خاک.

پرسیاری دووهم: وەلامی راست هەلبژێرە:
 بانی کەرکوک ئەو بانەیه دەکەوێتە نیوان ناوچە جیا بەرزەکان لەلای باشوری رۆژئاوا و نیوان دەشت و زنجیره جیاییەکان لەلای باکوری
 رۆژھەلات؟
 وەلام: هەلەیه.

پرسیاری سییەم: بەراورد بکە لە نیوان یەکیک لەمانە خوارەوه:
 1- هەریمی ئاو و هەوای وشک و گەرم لە هاوین و هەریمی ئاو و هەوای بیابانی گەرم.
 2- ناوچە ریزگە و ناوچە زەلکاوهکان.